

Lähteet

Aamulehti (2007) Internet levitti runsaasti tietoa Jokelan epäilystä ampujasta, artikkeli Aamulehden verkkolehdestä, 7.11.2007.

Ahola M. ja Paakkanen M. (2007) Koulukiusattu nuorukainen rakensi oman elämäkatsomuksensa, Helsingin Sanomien verkkolehti, 7.11.2007.

Ahvenainen O. ja Holopainen E. (2005) Lukemis- ja kirjoittamisvaikeudet. Teoreettista taustaa ja opetuksen perusteita. Kirjapaino Oma, Jyväskylä.

Bakker D.J. (1990) *Neuropsychological treatment of dyslexia*. Oxford University Press, New York.

Bereiter C. (1994) *Constructivism, socioculturalism and Popper's world 3*. Educational Researcher.

Blom M. (toim.) (2000) Mikä Suomessa muuttui? Sosiologinen kuva 1990-luvusta, Gaudeamus, Helsinki.

Bourdieu P. (1990) *The Logic of Practice*. Stanford University Press.

Bradley H. (1996) *Fractured Identities. Changing Patterns of Inequality*. Cambridge, Polity Press.

Castells M. (1996) *The Rise of the Network Society*. Oxford: Blackwell.

Commission of the European Communities (1995) White paper on education and training. Teaching and learning. Towards the learning society. Brussels. *Education in Finland: Present and Future Trends and Challenges*. Vantaa Institute for Continuing Education, Studia paedagogica II, Helsinki, sivut 21-45.

eEurope (2000) Eurooppa-neuvoston toimintasuunnitelma. Saatavilla www-muodossa: http://ec.europa.eu/information_society/eeurope/2002/action_plan/pdf/actionplan_fi.pdf. Viitattu 25.1.2008.

E-learning Nordic (2006) Tietotekniikan vaikutukset koulutyöhön. Saatavilla www-muodossa: http://www.edu.fi/julkaisut/eLearning_Nordic.pdf. Ramboll Management, Tanska.

Empirica (2006) *Benchmarking access and use of ICT in European Schools 2006*. Saatavilla www-muodossa: <http://www.elearningeuropa.info/files/media/media11563.pdf>.

Ermi L., Mäyrä F. ja Heliö S. (2005) Mediakasvu ja pelaamisen hallinta. Teoksessa Lahikainen A.R., Hietala P., Inkinen T., Kangassalo M., Kivimäki R. ja Mäyrä F (toim.), *Lapsuus mediamaailmassa*, Tammer-Paino, Tampere.

Eskola J. (2001), Laadullisen tutkimuksen juhannustaiat. Teoksessa Valli R. ja Aaltola J. (toim.). *Ikkunoita tutkimusmetodeihin II*. Jyväskylä, Gummerus.

Franklin, C. (2004). *Teacher Preparation as a Critical Factor in Elementary Teachers: Use of Computers*. Teoksessa C. Crawford et al. *Proceedings of Society for Information Technology and Teacher Education International Conference 2004*. Chesapeake, VA: Advancement of Computing in Education.

Grönroos M. (2007) *Rehtori muutoksen johtajana*. Ote – Opetus & teknologia, 2/2007.

Haaparanta H. (2007) Tietokoneistako virtaa perusopetuksen opettajille? Raportti opettajista ja teknologian käytöstä nyt ja tulevaisuudessa. Tampereen teknillinen yliopisto, Porin yksikkö.

Habermas J. (1987) *The Theory of Communicative Action: Volume 2*, Polity Press, USA.

Heinonen S. (1995) Tietoyhteiskunta ja kestävä kehitys – riskeistä mahdollisuuksiin, Painatuskeskus, Helsinki.

Helsingin Sanomat (1997) Tietoyhteiskunnan ongelmia ei ole tutkittu tarpeeksi, Helsingin Sanomat 22.7.1997.

Helsingin Sanomat (2004) Intermediatutkimus. Saatavilla www-muodossa: <http://medianetti.helsinginsanomat.fi/tiedosto/adobe/1101979528726/Tiedotusvalineisiin%20kaytettava%20aika.pdf>. Viitattu 25.1.2008.

Hietala P., Ovaska S., Sommers-Piiroinen J., Tanhua-Piiroinen E. ja Birkstedt S-P. (2005) Kenen ehdoilla tietotekniikkaa: kokemuksia päiväkodista ja koulusta. Teoksessa Lahikainen A.R., Hietala P., Inkinen T., Kangassalo M., Kivimäki R. ja Mäyrä F (toim.), *Lapsuus mediamaailmassa*, Tammer-Paino, Tampere.

Himmelweit H, Oppenheim A.N. ja Vince P. (1958) *Television and the Child. An Empirical Study of the Effect of Television on the Youth*. Oxford, Oxford University Press.

Hyppönen M. ja Kivelä S. (2007) *Opetuksessa liian vähän tietotekniikkaa*. Artikkelit Keski-Pohjanmaa-lehdessä 14.3.2007.

Ilomäki L. ja Silander P. (1997) *Opettaja verkossa. Apua www:n koulukäyttöön*. Porvoo. WSOY.

Inkinen S. (1999) Globalisaatio, digitalisaatio ja 'ajan henki': Lähtökohtia vuosituhannen vaihteen aikalaisdiagnoosille. Teoksessa Järvinen A. ja Mäyrä I. (toim.): *Johdatus digitaaliseen kultuuriin*. Tampere, Vastapaino: Taide&Viestintä, Tampereen ammattikorkeakoulu, sivut 51-74.

Inkinen, T. (2005) Johdettava polku lasten tietoyhteiskuntaan. Teoksessa Lahikainen A.R., Hietala P., Inkinen T., Kangassalo M., Kivimäki R., ja Mäyrä F. (toim.), *Lapsuus mediamaailmassa*, Tammer-Paino, Tampere.

Kero (2004) Keron verkkokouluhanke. Saatavilla www-muodossa: <http://edu.kuusamo.fi/kero/verkkokoulu/index.html>.

Kohonen V. ja Niemi H. (1996) *Developing and Evaluating Teacher Education in Finland: Current Trends and Future Challenges*. Teoksessa Tella, S. (toim.): *Teacher Education in Finland: Present and Future Trends and Challenges*. Vantaa Institute for Continuing Education, Studia paedagogica II, Helsinki, sivut 21-45.

Kotilainen S. (1998) Viestintäkasvatusta perusopetuksessa. Taju, Tampereen yliopiston opettajankoulutuslaitos.

Kupiainen R. (2004) Tietokonepelaaminen mediakasvatuksen näkökulmasta. Teoksessa Hyvönen, P., Lehtonen, M. ja Rajala, R. (toim.) *Let's Play*. LAPSET-seminaarin artikkelijulkaisu. Lapin yliopiston kasvatustieteellisiä julkaisuja 7. 2004. Saatavilla www-muodossa: <http://www.ulapland.fi/?deptid=16197>.

Kuula R. (2000) Syrjäytymisvaarassa oleva nuori koulun paineessa. Koulu ja nuorten syrjäytyminen. Joensuun kasvatustieteellisiä julkaisuja. Joensuun yliopisto.

Kyrö-Ämmälä O. (2007) Opettaja tiedonkäsittelytaitojen kuntouttajana alkuopetuksessa – Mixed methods -tutkimus oppimista tukevista harjoitteista ja opetusjärjestelyistä. Väitöskirja, Lapin yliopisto, 2007.

Lahtinen H. (2007) Nuoriso ja tietotekniikka – keskinäiset relaatiot ja niiden mittaaminen. Väitöskirja, Tampereen yliopisto, tietojenkäsittelytieteiden laitos.

Lallukka K. (2003) Lapsuusikä ja ikä lapsuudessa: tutkimus 6–12 –vuotiaiden sosiokulttuurisesta ikätiedosta. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.

Lin N. (2001) *Social Capital: A Theory of Social Structure And Action*, Cambridge University Press.

Lindelöf T. ja Niemi M. (1997) Viestintäkasvatusta etsimässä, Tampereen opettajankoulutuslaitos, Hämeenlinna.

Livingstone S. (2001) *Children and Their Changing Media Environment*. Teoksessa Livingstone S. ja Bovill M. (toim.) *Children and Their Changing Media Environment. A European Study*. USA, Lawrence Erlbaum Associates Publishers.

Liukkonen, J. (1998). *Enjoyment in youth sports: A goal perspectives approach*. LIKES Research Center for Sport and Health Sciences. Research Reports on Sport and Health 114. Jyväskylä: Likes-tutkimuskeskus.

- Luukka M-R., Hujanen J., Lokka A., Modinos T., Pietikäinen S. ja Suoninen A. (2001) Mediat nuorten arjessa.13–19 –vuotiaiden nuorten mediakäytöt vuosituhaten vaihteessa. Solki, Jyväskylä.
- Luukkainen O. (2000) Teoksessa Toivanen M.L. (toim.) *Kirjeitä rehtoreilta*, PS-kustannus, Juva.
- Matikkala U. ja Lahikainen A.R. (2005) Pelit tietokone ja kännykkä lasten sosiaalisissa suhteissa. Teoksessa Lahikainen A.R, Inkinen T, Kangassalo M, Kivimäki R. ja Mäyrä F. (toim.) *Lapsuus mediamaailmassa. Näkökulmia lasten tietoyhteiskuntaan*. Gaudeamus, Helsinki.
- Nakazawa T., Okubo Y., Suwazono Y., Kobayashi E., Komine S., Kato N. ja Nogawa K. (2002) *Association between Duration of daily VDT use and subjective symptoms*. Department of Occupational and Environmental Medicine, Graduate School of Medicine, Chiba University, Japani.
- Niemi H. (1999) Aktiivinen oppiminen – opettajankoulutuksen ja koulun yhteinen tehtävä. Teoksessa Niemi H. (toim.): *Opettajankoulutus modernin murroksessa*. Taju, Tampere.
- Niemi H., Syrjälä L. ja Viilo M. (1998) Opettajakoulutus ja yhteiskunta. Tampereen yliopiston opettajankoulutuslaitos.
- Niiniluoto I. (1989) Informaatio, tieto ja yhteiskunta. Filosofinen käsiteanalyysi. Helsinki.
- Nyyssölä K. (2002) Valmennusta ja varastointia. Nuorten työllisyys- ja työvoimapolitiikka 1960-luvulta 2000-luvulle. Teoksessa Silvennoinen H. (toim.) *Nuorisopolitiikka Suomessa 1960-luvulta 2000-luvulle*. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto & Nuorisoasiain neuvottelukunta.
- O’Dwyer L. (2004) *Identifying Teacher, School and District Characteristics Associated with Elementary Teachers’ Use of Technology: A Multilevel Perspective*. University of Massachusetts.

- Oksanen A. (2006) *Haavoittuva minuus: väkivallan barokki kontrolliyhteiskunnassa*. Väitöskirja, Tampereen yliopisto sosiologian ja sosiaalipsykologian laitos.
- OPE.FI (2006) Edu.fi –sivusto, jossa tietotekniikkaan liittyviä opetusmateriaaleja. Saatavilla www-muodossa: <http://www.edu.fi/koulutus/opefi/index.htm>.
- Opetusministeriö (1999) *Koulutuksen- ja tutkimuksen tietostrategia 2000-2004*.
- Opetusministeriö (2004) *Koulutuksen ja tutkimuksen tietoyhteiskuntaohjelma 2004-2006*. OPM:n julkaisuja 2004:12. Saatavilla www-muodossa: <http://www.minedu.fi/julkaisu>.
- OPH (2004) *Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet*, Opetushallitus.
- OPH (2005a) *Perusopetuksen tieto- ja viestintätekniiikan opetuskäytön sekä oppilaiden tieto- ja viestintätekniiikan perustaitojen kehittämissuunnitelma*. Työryhmän raportti 21.4.2005. Moniste 7/2005. Opetushallitus.
- OPH (2005b) *Tieto- ja viestintätekniiikan opetuskäytön täydennyskoulutus*. Työryhmän raportti 21.4.2005. Moniste 9/2005.
- OPH (2006) *Suomen koulutusjärjestelmä*. Saatavilla www-muodossa: <http://www.oph.fi/page.asp?path=1,438,4171,4198>.
- Perusopetuslaki (1998) Saatavilla www-muodossa: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980628>. Viitattu 23.1.2008.
- Piipari M. (1999) *Tiedon valtatielle*. Teoksessa Niemi H. (toim.): *Opettajankoulutus modernin murroksessa*. Taju, Tampere.
- Postman N. (1985) *Lyhenevä lapsuus*. WSOY, Helsinki.
- Putnam R.D. (2000) *Bowling Alone: The Collapse And Revival of American Community*, Simon&Schuster, New York.
- Raby, C. (2006). *Factors That Lead Elementary School Teachers to Become Exemplary technology Integrators*. Teoksessa C. Crawford et al., *Proceedings of Society for*

Information Technology and Teacher Education International Conference 2006.
Chesapeake, VA: AACE.

Rajalahti H. (2007) Jokela pysäytti Suomen. Artikkelele Talouselämä-lehdessä. Saatavilla
www-muodossa: http://www.talouselama.fi/docview.do?f_id=1258997. Viitattu 6.2.2008.

Saarilahti M. (1999) Lasten ja nuorten muuttuva mediakulttuuri. Tampereen yliopiston
tiedotusopin laitoksen julkaisuja.

Schiller J. (2003) *The Elementary School Principal as a Change Facilitator in ICT
Integration*. The Technology Source -lehti, heinä-/elokuu 2003.

Sinko M. (1997) Tieto- ja viestintäteknikka opetuksessa; näkökulmia
opettajankoulutukseen ja opettajan työhön. Sivut 249-257. Aikuiskasvatus 4/1997.

Siponen L. (2005) Musiikinopetus peruskoulun alaluokilla: Musiikkia opettavien
luokanopettajien ajatuksia nykypäivän musiikinopetuksesta. Pro gradu –tutkielma,
soveltavan kasvatustieteen laitos, Helsingin yliopisto.

SITES (2008) Tietotekniikan opetuskäyttö ei ole yleistynyt odotusten mukaan.
Koulutuksen tutkimuslaitos. Jyväskylän yliopisto.

Suoranta J., Lehtimäki H. ja Hakulinen S. (2001) Lapset tietoyhteiskunnan toimijoina,
Klingendahl Paino, Tampere.

Syrjälä L. (2001) Elämäkerrat ja tarinat tutkimuksessa. Teoksessa Valli R. ja Aaltola J.
(toim.). *Ikkunoita tutkimusmetodeihin I*. Jyväskylä, Gummerus.

Tietoyhteiskuntaohjelma (2006) Hallituksen tietoyhteiskuntaneuvoston
toimintasuunnitelma vuodelta 2006. Saatavilla www-muodossa:
http://www.tietoyhteiskuntaohjelma.fi/tietoyhteiskuntaneuvosto/fi_FI/koulutus_tutkimus_j_a_tuoteke/#a_element_11233297000003416. Viitattu 23.1.2008.

Tilastokeskus (2006) Peruskouluja 186 edellisvuotista vähemmän, lakkautuksia eniten
Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa. Saatavilla www-muodossa:

http://www.tilastokeskus.fi/til/kjarj/2006/kjarj_2006_2007-02-23_tie_001.html. Viitattu 22.1.2008.

Tilastokeskus (2007a) Tieto- ja viestintätekniiikan käyttötutkimus 2007. Tilastokeskus.. Kooste saatavilla www-muodossa: http://www.stat.fi/til/sutivi/2007/sutivi_2007_2007-09-28_tie_001.html.

Tilastokeskus (2007b) Lakkautetut ja toiseen oppilaitokseen yhdistetyt peruskoulut ja peruskouluasteen erityiskoulut 2006. Saatavilla www-muodossa: http://www.tilastokeskus.fi/til/kjarj/2006/kjarj_2006_2007-02-23_kar_001.html .

Trageton A. (2007) Lukemaan oppiminen kirjoittamalla (suom. Eeva Silvennoinen), PS-Kustannus, Jyväskylä.

Tulevaisuusvalikokunta (2002) Sosiaalinen pääoma ja tieto- ja viestintätekniiikan kehitys, Jyväskylän yliopisto.

Tuomi J. ja Sarajärvi A. (2002) Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi, Jyväskylä, Tammi.

Tuominen R. (1995) *Opettajankoulutus elää murroskautta. Opiskelijoiden atk-aidot vaihtelevat eri puolella maata*. Ote. Opetus ja teknologia 3/95, s. 5.

Tuominen S. (1999) Mediakasvatusta opettajakoulutukseen. Teoksessa Niemi H. (toim.): *Opettajankoulutus modernin murroksessa*. Taju, Tampere.

Valli R. (2001) Kyselylomaketutkimus. Teoksessa Valli R. ja Aaltola J. (toim.). *Ikkunoita tutkimusmetodeihin I*. Jyväskylä, Gummerus.

Valtioneuvosto (2006a) Uudistuva, ihmisläheinen ja kilpailukykyinen Suomi, Kansallinen tietoyhteiskuntastrategia 2007-2015, Valtioneuvoston kanslia.

Valtioneuvosto (2006b) Tietoyhteiskunnan esteet ja haasteet. Selvitys tietoyhteiskunnan ministeriryhmälle ja tietoyhteiskuntaneuvostolle. Valtioneuvoston kanslian raportteja 2/2006. Saatavilla www-muodossa: http://www.tietoyhteiskuntaohjelma.fi/esittely/fi_FI/raportit_ja_selvitykset/. Viitattu 25.1.2008.

Värri V-M. (2002) Opettajan identiteetti – moraalikasvattajasta muutosagentiksi ja informaatiotulvan tulkiksi. Teoksessa Harra K. (toim.) *Aivot, maailmankuva, informaatiotulva-opetus*, Saarijärven Offset Oy, Saarijärvi, Okka säätiön vuosikirja.

Weber M. (1980) *Protestanttinen etiikka ja kapitalismin henki*. Helsinki, WSOY.